

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Ректор КЗВО «ДАНО» ДОР»
Віктор СИЧЕНКО
« 29 » червня 2026 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації керівників гуртків та студій закладів освіти
без визначення напрямів

Введено в дію наказом
КЗВО «ДАНО» ДОР»
від « 29 » червня 2026 року № 141

Дніпро 2026

Розробник: Яшина Олена Миколаївна, старший викладач кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

Напрямок підвищення кваліфікації:

Зміна підходів до професійного розвитку керівників гуртків та студій усіх напрямів закладів освіти, зосередження сучасного освітнього процесу не лише на поглибленні й засвоєнні знань здобувачів освіти, а й на формуванні ключових компетентностей та ціннісних установок вихованців; впровадженні в освітній простір закладу інноваційних технологій на засадах педагогіки партнерства, що забезпечують успішну соціалізацію учнівства у реаліях сьогодення (відповідно до п. 7.2 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників).

Розроблено на основі типової програми:

Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери позашкільної освіти на тему «Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів позашкільної освіти», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 494 від 19.03.2026 року. Відповідно до абзацу п'ятнадцятого пункту 10 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами), підпункту 13 пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з метою розвитку і вдосконалення фахових компетентностей педагогічних працівників сфери позашкільної освіти у питаннях організації освітнього процесу на основі компетентнісного підходу.

Термін дії програми: з 2026 року до 2031 року.

Програма є чинною протягом п'яти років із моменту її затвердження та може бути оновлена або продовжена з відповідною відміткою розробника.

Рецензенти

Савченко Вікторія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» (внутрішній рецензент).

Бойко Ірина Миколаївна, консультант Комунальної установи «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради (зовнішній рецензент).

Особи, які забезпечують виконання програми:

Куций А.М., доцент кафедри виховання та культури здоров'я, доцент, кандидат філософських наук Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

Лаврова Л.В., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

Піщанська В. М., доктор культурології, професор, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

Базилевська О.О., доцент кафедри загальної та спеціальної педагогіки, кандидат педагогічних наук, Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

Сілошенко І.А., старший викладач кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», практичний досвід роботи у сфері здоров'язбереження та виховної діяльності.

Шабасва Л.М., старший викладач кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», практичний досвід роботи у сфері здоров'язбереження та виховної діяльності.

Яшина О.М., старший викладач кафедри виховання та культури здоров'я Комунального закладу вищої освіти «Дніпровської академії неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», практичний досвід роботи у сфері здоров'язбереження та виховної діяльності.

ПОГОДЖЕНО

На засіданні кафедри виховання та культури здоров'я комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Протокол від «04» червня 2026 року № 10.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Протокол від 25 червня 2026 року № 15

КЗВО «ДАНО» ДОР»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми:

В умовах модернізації системи освіти в Україні особливої значущості набувають питання оновлення змісту освіти, що ґрунтуються на компетентнісних засадах, особистісних сенсах здобувачів освіти, інноваційних концептах. Заклади позашкільної освіти (далі – ЗПО), заклади освіти (далі – ЗО) є складником системи освіти, що виконують важливу роль у формуванні системи цінностей особистості, розвитку її творчих здібностей, ініціативності, критичного мислення, навичок співпраці, саморозвитку та самореалізації.

Ефективна реалізація компетентнісного підходу в роботі гуртків та студій потребує від педагогічних працівників, які забезпечують організацію освітнього процесу в цій сфері, оновлення підходів до реалізації змісту, застосування інноваційних, інтерактивних методів навчання, інтеграції цифрових освітніх інструментів, створення інклюзивного, безбар'єрного освітнього середовища, сприятливого для розвитку ключових компетентностей, наскрізних умінь, творчих здібностей дітей та молоді.

У сучасних умовах розвитку позашкільної освіти особливої уваги набуває робота гуртків, студій, клубів та творчих об'єднань закладів освіти і може здійснюватися за такими напрямками:

пластовий, скаутський, який забезпечує громадянську освіту вихованців (учнів) і слухачів під керівництвом пластових виховників, скаутлідерів;

художньо-естетичний, який забезпечує розвиток творчих здібностей, обдарувань та здобуття вихованцями, учнями і слухачами практичних навичок, оволодіння знаннями в сфері вітчизняної і світової культури та мистецтва;

мистецький, який забезпечує набуття здобувачами спеціальних мистецьких виконавських компетентностей у процесі активної мистецької діяльності;

туристсько-краєзнавчий, який спрямовується на залучення вихованців, учнів і слухачів до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та довкілля, світової цивілізації, географічних, етнографічних, історичних об'єктів і явищ соціального життя, оволодіння практичними вміннями та навичками з туризму та краєзнавства;

еколого-натуралістичний, який передбачає оволодіння вихованцями, учнями і слухачами знаннями про навколишнє середовище, формування екологічної культури особистості, набуття знань і досвіду розв'язання екологічних проблем, залучення до практичної природоохоронної роботи та інших біологічних напрямів, формування знань, навичок в галузях сільського господарства: квітництво, лісництво, садівництво, грибівництво, бджільництво;

науково-технічний, який забезпечує набуття вихованцями, учнями і слухачами техніко-технологічних умінь та навичок, розширення наукового світогляду, підготовку до активної науково-дослідної роботи, оволодіння сучасною технікою та технологіями;

дослідницько-експериментальний, який сприяє залученню вихованців, учнів і слухачів до науково-дослідницької, експериментальної, конструкторської та винахідницької роботи в різних галузях науки, техніки, культури і мистецтва, а також створенню умов для творчого самовдосконалення та виявлення, розвитку і підтримки юних талантів та обдарувань;

фізкультурно-спортивний або спортивний, який забезпечує розвиток фізичних здібностей вихованців, учнів і слухачів, необхідні умови для повноцінного оздоровлення, загартування, змістовного відпочинку і дозвілля, занять фізичною культурою і спортом, підготовку спортивного резерву для збірних команд України, набуття навичок здорового способу життя;

військово-патріотичний, який забезпечує належний рівень підготовки вихованців, учнів і слухачів до військової служби, виховання патріотичних почуттів та громадянської відповідальності;

бібліотечно-бібліографічний, який спрямований на поглиблення пізнавальних інтересів вихованців, учнів і слухачів, підвищення їх інформаційної культури, набуття навичок і умінь орієнтуватися у зростаючому потоці інформації;

соціально-реабілітаційний, який забезпечує соціальне становлення та розвиток інтересів, здібностей, нахилів, потреб у самореалізації вихованців, учнів і слухачів, підготовку їх до активної професійної та громадської діяльності, організацію їх змістовного дозвілля та відпочинку;

оздоровчий, який забезпечує необхідні умови для змістовного відпочинку та передбачає оволодіння вихованцями, учнями і слухачами знаннями про здоровий спосіб життя, організацію їх оздоровлення, набуття і закріплення навичок, зміцнення особистого здоров'я і формування гігієнічної культури особистості;

гуманітарний, який забезпечує розвиток здібностей, обдарувань, практичних навичок вихованців, учнів і слухачів, оволодіння знаннями з основ наук соціально-гуманітарного циклу.

Основними завданнями організації та планування освітнього процесу в гуртках має бути реалізація компетентнісного методологічного підходу та формування пізнавальної, практичної, творчої, загальнокультурної, інформаційної, здоров'язберігаючої, соціальної компетентностей.

Крім традиційних засобів формування системи знань у процесі підвищення кваліфікації керівників гуртків та студій закладів освіти застосовуються новітні освітні формати навчальної діяльності для здобувачів освіти: проєктна діяльність, групові активності, квести, та інтерактивні технології тощо. Такий підхід суттєво активізує пізнавальну діяльність вихованців і забезпечує всебічний розвиток особистості, зокрема: формування емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та культури (відповідно до напрямку гуртка); розвиток просторового й критичного мислення, точного сприйняття та навичок моделювання; виховання готовності до участі в соціокультурному житті, підвищення технічної обізнаності, розвиток комунікативних навичок, здатності ефективно працювати в команді, саморегуляції та відповідальності.

Сучасна позашкільна освіта передбачає взаємодію з формальною освітою в рамках концепції «Нової української школи». Основні зміни у роботі гуртків та студій відповідно до компонентів формули Нової української школи пов'язані з:

- ✓ актуалізацією, стимулюванням й активізацією розвитку всіх сфер особистості учня: мотиваційної, пізнавальної, емоційно-вольової, моральної та ін;
- ✓ запровадженням модульної системи навчання (кожен навчальний рік передбачає вивчення різних варіативних модулів за навчальною програмою гуртків та студій відповідно до напрямів);
- ✓ індивідуальним підходом до організації освітнього процесу здобувачів освіти (створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожного вихованця);
- ✓ інтеграцією сучасних технологій та змішаного навчання (використання інтерактивних та цифрових ресурсів допомагає зробити заняття цікавішими);
- ✓ вивченням кращого практичного досвіду керівників гуртків та науковців.

Цільова група: керівники гуртків без визначення напрямів (незалежно від предметного профілю) закладів позашкільної освіти (далі – ЗПО), закладів освіти (далі ЗО).

Обсяг (тривалість):

80 академічних годин (2,67 кредит ЄКТС), у тому числі:

- ✓ лекції – 30 годин (37%);
- ✓ практичні заняття – 34 годин (43 %);
- ✓ самостійна робота – 16 годин (20 %).

Особливості реалізації програми:

Програма реалізується у дистанційній формі з використанням інтерактивних методів навчання, практичних кейсів і впровадження цифрових технологій в освітній процес. Реалізація програми передбачає залучення науково-педагогічних працівників і практиків, які мають досвід упровадження інноваційних технологій навчання, розвитку творчих здібностей учнів, формування просторового мислення та педагогіки партнерства.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна форма – дистанційна.

Форма підсумкового контролю: розробка методичної карти інтегрованого заняття, майстер-клас (презентація), підсумковий тест.

Мета підвищення кваліфікації: Підвищення професійної компетентності керівників гуртків та студій закладів освіти без прив'язки до конкретного напрямку (художнього, науково-технічного, туристсько-краєзнавчого тощо) вимагає фокуса на інваріантній складовій їхньої майстерності шляхом впровадження комплексного підходу в освітній процес, зміщення акцентів з механічного засвоєння знань та практичної діяльності на формування ключових компетентностей та життєвих

навичок учнів.

Завдання підвищення кваліфікації:

- ✓ ознайомити слухачів із новітніми підходами та векторами розвитку позашкільної освіти в умовах суспільних та освітніх трансформацій;
- ✓ поглибити знання педагогічних працівників ЗПО та ЗО щодо сутності, принципів, завдань, функцій компетентнісного підходу в освіті загалом і в позашкільній зокрема;
- ✓ формувати розуміння важливості створення сучасного освітнього середовища ЗПО та ЗО на компетентнісних засадах як простору для особистісного зростання здобувачів освіти та їхньої творчої самореалізації;
- ✓ розвивати здатність керівників гуртків інтегрувати освітню діяльність у систему формування ключових компетентності та наскрізних вмінь вихованців, учнів, слухачів у перебігу застосування інноваційних педагогічних технологій (інтегративні, інтерактивні, цифрові, проектні, STEM-освіта тощо);
- ✓ стимулювати потребу у створенні безпечного, мотиваційного та інклюзивного середовища під час освітнього процесу;
- ✓ формувати здатності та готовності педагогічних працівників закладів позашкільної освіти вдосконалювати власні компетентності, що забезпечують ефективність організації освітнього процесу на компетентнісних засадах.
- ✓ сприяти професійному зростанню керівників гуртків та студій закладів освіти шляхом впровадження сучасних методів навчання, що відповідають потребам освітніх галузей сьогодення.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗПО за Освітньою програмою сприятиме розвитку/вдосконаленню таких компетентностей, як: предметно-методична, інформаційно-цифрова, організаційна, здатність до навчання впродовж життя. Перелік зазначених компетентностей узгоджується з компетентностями, визначеними в професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти», оскільки професійний стандарт для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти наразі не затверджено. Вимоги до педагогічних працівників закладів позашкільної освіти визначаються Законом України «Про позашкільну освіту», положенням «Про позашкільний навчальний заклад», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433.

Компетентнісний результат:

Культурна компетентність (ЗК.03)

- ✓ Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві;
- ✓ Виражати національну культурну ідентичність;
- ✓ Бути здатним до творчого самовираження.

Громадянська компетентність (ЗК.01)

- ✓ Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини;
- ✓ Реалізувати свої права й обов'язки;
- ✓ Усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

Соціальна компетентність (ЗК.02)

- ✓ Здатність до ефективної взаємодії з іншими людьми;
- ✓ Вміння працювати в команді;
- ✓ Дотримання правил чесної гри та підтримувати моральні норми;
- ✓ Вміння вирішувати конфлікти.

Емоційно-етична компетентність (Б2)

- ✓ Вміння управляти своїми емоціями;
- ✓ Вміння регулювати поведінку відповідно до різних ситуацій;
- ✓ Вміння долати стресові ситуації й адаптуватися до різних умов.
- ✓ Вміння позитивно налаштовуватися на досягнення цілей і сприймати поразки.

Здоров'язбережувальна компетентність (В2)

- ✓ Створення безпечного й підтримувального освітнього середовища;
- ✓ Підтримка психічного, емоційного та соціального благополуччя вихованців;
- ✓ Пропагування здорового способу життя
- ✓ Власна культура здоров'я педагога.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі набудуть необхідних знань, сформують/удосконалять уміння щодо:

- ✓ розуміння сучасних векторів реалізації компетентнісного підходу в позашкільній освіті;
- ✓ володіння знаннями щодо сутності, принципів, функцій компетентнісного підходу, особливостей його врахування під час організації освітнього процесу в межах змістової лінії напряму гуртка позашкільної освіти;
- ✓ упровадження технології та методики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів, STEM-орієнтований навчання та технології розвитку в учнів критичного мислення;
- ✓ розуміння сутності понять «компетентнісний підхід», «компетентність»,

«наскрізні вміння», «наскрізні змістові лінії»;

- ✓ застосування інноваційних педагогічних технологій та цифрових ресурсів в організації освітнього процесу в роботі гуртків та студій;
- ✓ розроблення власної траєкторії професійного зростання в контексті вдосконалення компетентностей, що спрямовані на здатність та готовність організовувати освітній процес на компетентнісних засадах.
- ✓ створення кейсів занять, застосовування інноваційних технологій навчання і форм, методів, засобів навчання, що заохочують вихованців до ефективної взаємодії з метою підвищення якості викладання і навчання;
- ✓ здійснення професійної діяльності з урахуванням принципів дитиноцентризму, розвитку особистості, педагогіки партнерства.

Система та критерії оцінювання результатів:

Оцінювання здійснюється за результатами виконання розробки методичної карти інтегрованого заняття, презентації майстер-класу та підсумкового тесту (прохідний поріг – не менше 60 % виконаних завдань).

Документ про підвищення кваліфікації

Свідоцтво про підвищення кваліфікації устанавленого зразка.

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання лекційних, практичних форм роботи та самостійної діяльності слухачів із використанням інтерактивних методів навчання, аналізу педагогічних ситуацій, кейс-методу та цифрових інструментів.

Особливістю реалізації Програми є практико-орієнтований характер навчання, спрямований на формування в педагогів умінь упроваджувати різні форми практичної та творчої діяльності з урахуванням вікових особливостей учасників освітнього процесу, будувати партнерську взаємодію з учнями в реальних освітніх ситуаціях.

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних матеріалів, виконання індивідуальних завдань, розроблення елементів власного педагогічного кейсу та підготовку до підсумкового тесту.

Підсумкові заходи включають виконання підсумкового тесту та презентацію розробки інтегрованого заняття (майстер-класу, проекту тощо).

Зміст Програми складається з **3 модулів та 16 взаємопов'язаних тем**. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують розробку методичної карти інтегрованого заняття та підсумковий тест. Максимальна кількість балів – **100**. Прохідний бал – **60**. Учасники, які успішно пройшли навчання та виконали тести, отримують **сертифікат підвищення кваліфікації**.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає **80 годин**, з них: **30 год** – лекційні заняття, **30 год** – практична робота, **16 год** –

самостійна робота, **4 год** – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самотійна робота	Контрольні заходи	Усього
Модуль 1. Теоретичні засади реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі ЗПО та ЗО					
1.1. Компетентнісний потенціал інтегрованого навчання у фокусі НУШ: досвід та інновації	2	4	2		8
1.2. Формування громадянської компетентності як основна складова становлення свідомого громадянина	2	2	2		6
1.3. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів: від інтересу до професії	2				2
1.4. Екосистема успіху: методологічні засади функціонування сучасного позашкільця	4	2			6
1.5 Особистісні цінності та професійна культура педагога Школи майбутнього	4	2			6
1.6 Формуємо інноваційну особистість: методи, стратегії та їх вплив на розвиток творчих здібностей вихованців	2	2			4
Разом за модулем 1	16	12	4		32
Модуль 2. Практичні аспекти впровадження компетентнісного підходу в позашкільній освіті					
2.1. Проектна діяльність як засіб реалізації міжпредметних зв'язків у STREAM-освіті	2	2			4
2.2. Організація проектної діяльності в межах змістової лінії напряму гуртка позашкільної освіти		4			4
2.3. Сторітелінг як метод навчання: виклик часу	2	2	2		6
2.4. Формування інфомедійної грамотності та розвиток критичного мислення в освітньому процесі	2	2	2		6
Разом за модулем 2	6	10	4		20
Модуль 3. Конструктор сучасного заняття: безпечне, інклюзивне та ціннісно орієнтоване освітнє середовище					
3.1. Соціально-педагогічні стратегії розвитку обдарованості в закладах позашкільної освіти		2			2
3.2. Інклюзивне навчання в закладах позашкільної освіти	2	2	2		6
3.3 Особливості молодіжних субкультур: виклики сучасності	2		2		4

3.4 Домедична допомога особам при різних невідкладних станах	2	2	2		6
3.5. Перша психологічна допомога	2	2	2		6
Разом за модулем 3	8	8	8		24
Контрольні заходи. Конференція з обміну досвідом.				4	
Усього	30	30	16	4	80

Модуль 1. Теоретичні засади реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі ЗПО та ЗО

Тема 1.1 Компетентнісний потенціал інтегрованого навчання у фокусі НУШ: досвід та інновації.

Анотація: У межах цієї теми розглядається унікальна роль закладів позашкільної освіти як природного майданчика для реалізації ключових засад НУШ через інтегрований підхід. Тема розкриває інноваційні методики, які дозволяють трансформувати традиційне гурткове заняття у простір наскрізного розвитку дитини, де творчість межує з наукою, а теорія – із соціальною практикою. У центрі уваги – інтеграція вимог ключових компетентностей НУШ (математична, екологічна, підприємливість, загальнокультурна грамотність, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій та ін.) у профільні програми гуртків (художніх, технічних, еколого-натуралістичних тощо); ціннісних установок виховання, розвитку м'яких навичок (soft skills), креативності, ефективної співпраці, моделей взаємодії. Значна увага приділяється практичній роботі: учасники моделюють розробки методичної карти інтегрованого заняття, добирають інтерактивні вправи, створюють алгоритми дій педагога у партнерській взаємодії з учнями. Тема допомагає керівнику гуртка систематизувати власний досвід, осмислити його через призму ключових змін в освітніх пріоритетах НУШ та сформувати портфоліо практик, готових до впровадження у подальшу професійну діяльність.

Тема 1.2 Формування громадянської компетентності як основна складова становлення свідомого громадянина.

Анотація: У межах теми розглядається стратегічний вектор сучасної освіти – виховання особистості, здатної ефективно та відповідально реалізувати свої права та обов'язки, брати участь у житті громади та приймати свідомі рішення. Розглянуто громадянську та соціальну компетентності з точки зору співвідношення зовнішніх умов (середовище, діяльність, процес навчання) і внутрішніх чинників (життєва позиція, тип мислення, суб'єктивність контролю, комунікативний потенціал, соціальна чуйність, мотивація досягнень, асертивність поведінки тощо). Слухачі курсу проаналізують вітчизняні та європейські підходи до громадянської освіти. Практична частина теми спрямована на інноваційні педагогічні технології, які дозволяють залучити молодь до реальних демократичних процедур, моделювати правові та соціальні процеси всередині освітнього простору та формувати в учнів стійку національну ідентичність і повагу до прав людини.

Тема 1.3 Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів: від інтересу до професії.

Анотація: Тема розкриває ефективність інноваційного процесу, що залежить від створення конкретних організаційних, методичних та технологічних умов, які дозволяють творчій ідеї перетворитися на стійку, відтворювану практику.

У центрі уваги – професійне зростання й індивідуальний розвиток педагога; самооцінювання педагогічної майстерності: постановка цілей (від мікроцілей до SMART мети). Характеристика основних ролей педагогічних працівників ЗПО: наставник, тьютор, консультант; напрями вдосконалення професійних

компетентностей педагогічних працівників ЗПО з питань організації освітнього процесу з урахуванням компетентнісного підходу. Інструменти для виявлення рівня сформованості професійних компетентностей педагогічних працівників: картки самооцінювання, рефлексія, діагностичні методики.

Тема 1.4 Екосистема успіху: методологічні засади функціонування сучасного позашкілля.

Анотація: Тема розкриває інноваційні методики підтримки високої внутрішньої мотивації дітей, створення ситуацій успіху для кожного (незалежно від рівня стартових здібностей) та трансформації класичної гурткової групи в підтримуючу спільноту однодумців, де панує культура взаємодопомоги та здорового співробітництва. Головна методологічна засада сучасного позашкілля – це створення безбар'єрного, психологічно безпечного та стимулюючого простору, де успіх вимірюється не порівнянням дитини з іншими, а її особистісним прогресом відносно самої себе. У межах цієї теми «екосистема успіху» розглядається через призму внутрішнього середовища дитячого колективу в закладі позашкільної освіти. Значна увага приділяється практичній роботі: вона реалізується у форматі методичного практикуму, де слухачі створюють дієвий інструментарій для супроводу та підтримки кожної дитини в гуртку.

Тема 1.5 Особистісні цінності та професійна культура педагога Школи майбутнього.

Анотація: Сформований пакет універсальних цінностей на сьогодні є невід'ємною частиною професійної культури педагога Школи майбутнього, який є носієм і вихователем вищих цінностей в учнів. За результатами досліджень та практичних спостережень сучасними освітянами зроблено висновки про необхідність запровадження освітніх програм і методик із формування характеру, що ґрунтуються на засадах розвитку життєвих навичок. Підкреслено їх інституалізуючу роль в освітній діяльності.

В лекції здійснено філософсько-освітнє бачення феномену загальнолюдських цінностей, аналіз їхньої ролі в житті людей, зокрема педагогів, зв'язку зі здоров'ям. Лекція покликана розвивати навички орієнтування на сприйняття універсальних цінностей, ознайомитися з ознаками феноменальності життя як найвищої цінності, з вищими моральними цінностями та їх роллю у формуванні професійної культури педагога. Теоретичний матеріал спрямовано також на підвищення мотивації до здорового способу життя.

Тема 1.6 Формуємо інноваційну особистість: методи, стратегії та їх вплив на розвиток творчих здібностей учнів.

Анотація: Тема розкриває основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів. STEM-орієнтований підхід у навчанні предметів; зміну пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Розглядаються етапи створення кейсу – моделювання розробки методичної карти інтегрованого заняття: визначення проблемної ситуації, опис контексту, обґрунтування актуальності, формулювання педагогічної мети, добір методів і інструментів, прогнозування результатів та варіантів розв'язання. Тема допомагає педагогам систематизувати власний досвід, осмислити його через призму ключових змін в освітніх пріоритетах

НУШ та сформувати портфоліо практик, готових до впровадження у подальшу професійну діяльність.

Модуль 2. Практичні аспекти впровадження компетентнісного підходу в позашкільній освіті

Тема 2.1. Проектна діяльність як засіб реалізації міжпредметних зв'язків у STREAM-освіті.

Анотація: У темі висвітлюються теоретико-методичні засади та дидактичні можливості STEM/STEAM/STREAM-освіти як провідного вектора модернізації освітнього процесу в Новій українській школі. Особливу увагу приділено технології проектного навчання та кейс-методу як ефективним засобам інтеграції природничих наук, технологій, читання та мистецтва. Розглядаються критерії відбору змісту для міжгалузевих проектів та алгоритми їх конструювання з урахуванням вікових особливостей учнів. Практичний блок орієнтований на опанування слухачами навичок моделювання інтегрованих занять та дослідницької діяльності учнів. STREAM-підхід позиціонується як стратегічний ресурс формування ключових компетентностей XXI століття, що забезпечує готовність майбутнього випускника до інноваційного пошуку, командної взаємодії та успішної самореалізації в епоху цифрових трансформацій. Впровадження інноваційних STREAM-технологій розглядається як ключовий чинник розвитку когнітивної гнучкості, креативності та функціональної грамотності учнів, що є основою їхньої майбутньої конкурентоспроможності.

Тема 2.2. Організація проектної діяльності в межах змістової лінії напрямку гуртка позашкільної освіти.

Анотація: У темі розкриваються сутність та дидактичний потенціал проектної діяльності як інноваційного підходу в системі сучасної позашкільної освіти. Особливу увагу приділено теоретичним та методичним засадам проектування занять у межах конкретної змістової лінії обраного напрямку (науково-технічного, художньо-естетичного, еколого-натуралістичного тощо). Акцентується увага на алгоритмах розроблення та реалізації дослідницьких, творчих та соціальних проектів, а також на науково-методичному забезпеченні цього процесу відповідно до сучасних вимог позашкілля. Практичний блок теми спрямований на трансформацію теоретичних знань слухачів у прикладні професійні компетентності щодо моделювання проектних завдань. Проектна діяльність у позашкільлі визначається як дієва педагогічна технологія формування індивідуальної освітньої траєкторії вихованців, яка забезпечує розвиток їхнього критичного мислення, творчості, когнітивної гнучкості, лідерських якостей та здатності до розв'язання комплексних практичних задач, що є основою їхньої майбутньої успішної самореалізації.

Тема 2.3. Формування інфомедійної грамотності та розвиток критичного мислення в освітньому процесі.

Анотація: В темі аналізується феномен культури, її сутність і роль у житті соціуму, зміст культурного досвіду людства, який в освітньому процесі перетворюється на систему відкритих проблем. Акцентується увага на проблематизації культури як джерела особистісного розвитку людини, як умови

засвоєння нею загальнокультурних надбань. Розглядаються проблеми формування світогляду, цінностей і ціннісних орієнтацій у сучасній освіті. Розбираються поняття: функцій культури, структури культури, типології культури, зв'язок освіти і культури.

Модуль 3. Конструктор сучасного заняття: безпечне, інклюзивне та ціннісно орієнтоване освітнє середовище

Тема 3.1. Соціально-педагогічні стратегії розвитку обдарованості в закладах позашкільної освіти.

Анотація: У межах цієї теми розглядається комплексна система виявлення, підтримки та розвитку творчого, інтелектуального та лідерського потенціалу вихованців у середовищі позашкільля. Особлива увага приділяється соціально-педагогічним стратегіям, які не просто розвивають конкретну навичку (малювання, програмування, спів тощо), а допомагають дитині адаптуватися в соціумі, впоратися з «кризами обдарованості» (синдром завищених очікувань) та збудувати успішну траєкторію саморозвитку. Ключові питання для практики: психолого-педагогічний портрет сучасної обдарованої дитини (типи обдарованості); створення стимулюючого освітнього середовища в закладі позашкільної освіти; стратегія індивідуалізації: проектування індивідуальних освітніх маршрутів.

Тема 3.2. Інклюзивне навчання в закладах позашкільної освіти.

Анотація. У лекції розкриваються інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими освітніми потребами, які претендують на нову гуманітарну концепцію прав, свобод і можливостей людини, а також створення умов для навчання дітей з особливостями у розвитку в системі позашкільної освіти. Висвітлюється Постанова КМУ № 779 від 21 серпня 2019 р. «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти». Розкривається організація навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Висвітлюється інтегрування дітей з особливими освітніми потребами до загальноосвітнього простору України, як один з напрямів гуманізації всієї системи освіти, відповідає пріоритетам державної політики, і полягає в: «особистісній орієнтації освіти; створенні рівних можливостей для дітей та молоді у здобутті якісної освіти; забезпеченні варіативності здобуття базової або повної загальної середньої освіти відповідно до здібностей та індивідуальних можливостей».

Обґрунтовується індивідуалізація освітнього процесу в закладі позашкільної освіти для здобувачів позашкільної освіти з особливими освітніми потребами. Розкривається робота фахівців команди супроводу зі складання індивідуальної програми розвитку. Аналізуються адаптації та модифікації які слід розробити для облаштування середовища, застосування належних методів викладання, навчальних матеріалів, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини при складанні індивідуальної програми розвитку.

Розглянемо детальніше характер можливих адаптацій й модифікацій.

Тема 3.3. Особливості молодіжних субкультур: виклики сучасності.

Анотація Актуальність даної теми полягає в тому, що юнацькі субкультури стали одним з істотних факторів соціалізації сучасних підлітків. Дані соціологічних досліджень підтверджують, що значна частина учнів старших класів ідентифікує

себе з тією чи іншою субкультурою, і певну кількість старших школярів відчуває на собі її відчутний вплив.

Мета лекції: описати найбільш поширені субкультури.

Для досягнення даної мети встановлені такі завдання:

- Описати загальні поняття та ознаки молодіжної субкультури.
- Розповісти про історію виникнення молодіжних субкультур.
- Привести класифікацію молодіжних субкультур.
- Описати найбільш розповсюджені молодіжні субкультури.
- Виявити причини та мотиви вступу молоді до субкультур.

Тема 3.4. Домедична допомога особам при різних невідкладних станах.

Анотація: Розглянуто основні питання алгоритму дії при наданні домедичної допомоги при будь-якому невідкладному стані. Розкриті поняття: масивна зовнішня кровотеча, серцево-легенева реанімація, автоматичний зовнішній дефібрилятор. Відпрацьовано практичні дії при будь-якому невідкладному стані.

Тема 3.5. Перша психологічна допомога.

Анотація. Розглянуто основні питання поняття першої психологічної допомоги, хто може надавати першу психологічну допомогу, алгоритму дії при наданні психологічної допомоги при дітям різних вікових категорій.

4.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

- ✓ Розроблення методичної карти заняття з використанням інноваційних освітніх технологій.
- ✓ Створення власного педагогічного кейсу (презентації, майстер-класу) з використанням одного модуля програми.
- ✓ Практичні дії при невідкладному стані (кресворд).

4.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

- ✓ Інтерактивні методи навчання у роботі з гуртківцями;
- ✓ Впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітню діяльність (арт-терапевтичні підходи);
- ✓ STREAM -орієнтований підхід в освітній діяльності;
- ✓ Опис найбільш поширених субкультур;

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85_1-2024-n%23Text
2. Про внесення змін до Положення про позашкільний навчальний заклад : постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2001-п#Text>
3. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 :

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-n%23Text>

4. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-n%23Text>

5. Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад; постанова Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 року № 433: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2001-n%23Text>

6. Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 779 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-n%23Text>

7. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-2020>

8. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print>

9. Про позашкільну освіту : Закон України від 22 червня 2000 року № 1841-III: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14%23Text>

10. Концепція Нової української школи. МОН України. Київ, 2020. 34 с.

11. Указ Президента України від 25.05.20 року №195/2020 «Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі» URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789/>

12. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>

13. Державний стандарт базової середньої освіти Постанова КМУ від 3

0 14. Державний стандарт профільної середньої освіти Постанова КМУ від 25.06.2024 № 851 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-n%23Text>

0 15. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 27.12.2019 № 2133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

0

2 Основна література

0 1. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери позашкільної освіти на тему «Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів позашкільної освіти» URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-sfery-pozashkilnoi-osvity-na-temu-realizatsiia-kompetentnisnoho-pidkhodu-y-osvitnomu-protsesi-zakl> Биковський Я. Т. Педагогічні умови діяльності гуртків закладів позашкільної освіти : монографія. Київ : ІПЦ АЛКОН, 2020. 148 с.

R 2. Вербицький В. Виховний потенціал закладів позашкільної освіти : методичний посібник. Київ: НЕНЦ, 2025. 376 с.

I 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» : методичний посібник / А. Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко, В. В. Мачуський ; за ред. В. В. Мачуського. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 223 с. URL : <https://lib.iitta.gov.Ua/id/eprint/738178/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B>

t

t

p

[4.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1.%202023%2Q%28%D1%80%D0%B5%DQ%B4.%2Q%D0%92.%20%D0%92.%20%D0%9C%DQ%BO%D1%87%D1%83%D1%81%D1%8C%D0%BA%DQ%B8%D0%B9%29.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/723075/1/1_MOOP_web.pdf).

4. Модернізація організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти : метод, посіб. / [А. Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко ; за ред. В. В. Мачуського] ; Ін-т проблем виховання НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020, 223 с. URL: Громадянська компетентність як ключова у формуванні демократичного суспільства України. Зб. наук. пр. [ред. кол. І. Б. Вашеньяк (гол.) та ін.]. Хмельницький: ХОІППО імені Анатолія Назаренка, 2023. 227 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/723075/1/1_MOOP_web.pdf

5. Розвиток громадянської компетенції в НУШ: що потрібно знати? URL: <https://www.schoollife.org.ua/rozvytok-gromadyanskoyi-kompetentsiyi-vnush-shho-potribno-znaty>

6. Стаємо сильнішими разом: методичний поради́ник з використання ресурсів ОДГ/ОПЛ у роботі з дитячими спільнотами задля сприяння інтеграції дітей, які опинилися в умовах війни / укладачі: М. Гриньова, Д. Карпенко, О. Солнцева. за заг. ред.: Н. Г. Протасової, В. В. Полторак, Ю. О. Молчанової. Київ, 2023. 165 с.

7. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання І ГО «Соціальна синергія». К. : Видавництво «Теза», 2020. 30 с.

8. Безпечна і дружна до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В. Пономаренко, Т. Воронцова, О. Сакович та ін. Київ: Алатон, 2020. 64 с.

9. Дрокіна А. С. Використання технологій доповненої реальності як ефективного засобу реалізації STEM-освіти майбутніми вчителями початкової школи. Академічні візії. 2023. Вип. 25. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/687>

10. Прусова М. О. Роль особистості вчителя в організації STEM-освіти. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18916/1/65>

11. Тишковець М. STEM-завдання у підручниках для Нової української школи. Проблеми сучасного підручника: навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення : збірник тез доповідей / [ред. кол.; голов. ред. – О. Топузов]. Київ : Педагогічна думка, 2023. С. 76-78. DOI : <https://doi.org/10.32405/978-966-644-753-4-2023-378>

12. Гайдамака , О. В. (2020). Теоретико-методичні орієнтири навчання мистецтва учнів закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Мистецтво та освіта, (3 (97), 7–12. <https://doi.org/10.32405/2308-8885-2020-3-6-12>

13. Гайдамака, Олена Василівна. «Ціннісна складова мистецької освіти: акценти уваги вчителя мистецтва.» Мистецтво та освіта 3 (113) (2024): 34-39.

14. Директору про роботу вчителів в умовах інклюзивного навчання : модель педагогічної підтримки / О. Федоренко, І. Горбенко // Практика управління закладом освіти. 2020. № 12. С. 42-47.

15. Зубарева О.Г., Інтеграція дисциплін художньо-естетичного циклу в початковій школі як мотивація учнів до пізнання світу. // Теорія та методика навчання (з галузей знань). Випуск 25. Т. 1. 2020. – С 63-68. Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/25/part_1/14.pdf

16. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод, посіб. Київ, 2018. 174 с.

17. Масол, Л. М. (2020). Інтеграція? Інтеграція. Інтеграція... Інтеграція!

(Поліцентрична інтеграція змісту загальної мистецької освіти). Мистецтво та освіта, 1(95), 20-26.

18. Мистецька подієвість освітнього середовища в контексті художніх цінностей особистості / О. Комаровська // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. - 2020. - Вип. 24(1). - С. 252-270. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2020_24%281%29__18 Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально- методичний посібник / Порошенко М.А. та ін. К. : 2018. 252 с.

19. Практика асистента педагога: міжнародний й український контекст: результати дослідження / Федоренко О. Ф., Мартинчук О. В., Софій Н. З., Найда Ю. М. та інші. К. : ФОП Парашин, 2020. 112 с.

20. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод, посіб. О. Пометун. Київ, 2020. 104 с.

21. Як зробити онлайн-уроки інклюзивними: практичні рекомендації / упорядники Н. Софій, О. Федоренко, 2021. 25 с.

22. Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. 226 с.

23. Рамка компетентностей для культури демократії. Дескриптори компетентностей для культури демократії –Том 2. URL: https://www.schools-for-democracy.org/images/documents/88/ramka_kompetentnostei_dlya_kultury_demokratiyi_ua.pdf

24. Смагіна Т. М. Карта реалізації компетентнісного потенціалу в освітньому процесі. Випуск №2(41), 2020 р. Розділ “Педагогічна наука. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=6144

25. Балуба І., Венгловська О., Новик І., Стягунова О. Застосування професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : методичні рекомендації. Київ : УІРО, 2024. 54 с.

26. Гриневич Л. Освіта в часи кризи: приклади закордонного досвіду, які варто переосмислити для України . URL: <https://nus.org.ua/view/osvita-v-chasy-kryzy-pryklady-zakordonnogo-dosvidu-yaki-varto-pereosmyslyty-dlya-ukrayiny/>

27. Новик І., Венгловська О. Кейс для педагога-наставника. Київ. УІРО. 2023. С. 29. URL:<https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2023/09/kejs-dlya-nastavnyka.pdf>

28. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/prozatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

29. Яшина О.М., Висоцька О.Є., Шабасєва Л.М. Наскрізнi змістові лінії здоров’язберігаючих технологій у позашкільній освіті. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Філософія. Педагогіка»*. № 1 (8) 2025. С. 151-157. DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013-2025-1>

30. Яшина О.М., Савченко В.М., Куций А.М. Релевантність освіти та виклики сучасної освіти. VI всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «*Особистість в освітньому середовищі сучасного суспільства*»/ «*personality in the educational environment of modern society*». Збірник матеріалів VI всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 21 квітня 2025 р., м. Дніпро / ред. колегія: В. Сиченко, І. Безена, Мойса

Schlamberger Brezar, O. Федіна, І.Карпань, Т.Богатирьова. Дніпро-Любляна: КЗВО «ДАНО» ДОР», Україна - University of Ljubljana, Slovenia, 2025. С 423-426. DOI <https://doi.org/10.54891/978-617-8017-57-6>

31. Яшина О.М., Савченко В.М., Лаврова Л.В., Андрущенко Т.Г. Застосування інноваційних освітніх технологій на курсах підвищення кваліфікації вчителів. The X1th International Scientific and Practical Conference “Modern generation: current problems, experience, development prospects”(November 12–15, 2024) Seville, Spain. International Science Group. 2024. Р 264-267. URL: <https://isg-konf.com/modern-generation-current-problems-experience-development-prospects/>

32. Яшина О.М. Ціннісний дискурс у системі освіти: художньо-естетична складова. V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «*Особистість в освітньому середовищі сучасного суспільства / Personality in the educational environment of modern society*». Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 21 квітня 2024 р., Дніпро – Львів – Херсон – Любляна: КЗВО «ДАНО» ДОР», Україна – University of Ljubljana, Slovenia, 2024. С. 263-266. URL: <https://www.dano.dp.ua/diyalnist/vydavnycha-diialnist>

33. Яшина О.М. Потенціал формування громадянської та художньо-естетичної культури особистості в просторі сучасної української освіти. I Всеукраїнська науково-практична конференція «*Розвиток громадянської компетентності педагогів в умовах реформування системи освіти*». Збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 квітня 2024 р. Дніпро, 2024. С. 75–80. URL: <https://www.dano.dp.ua/diyalnist/vydavnycha-diialnist>

34. Яшина О.М. Сучасний культурний простір. Інновації у сфері культури та мистецтва. III Міжнародна науково-практична конференція «*Філософсько-світоглядні та культурологічні контексти неперервної освіти*». Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, 29-30 квітня 2021 р. Дніпро. 2021 р. С. 102-104. URL: <https://www.dano.dp.ua/diyalnist/vydavnycha-diialnist>

35. Яшина О.М., Шабаєва Л.М. STEM-підхід у мистецькій галузі: формування наскрізних умінь і ключових компетентностей у здобувачів загальної та позашкільної освіти. Професіоналізм сучасного вчителя в парадигмі Нової української школи: досвід впровадження Державного стандарту базової середньої освіти в 6-х класах / матеріали Обласної науково-практичної конференції, 6 червня 2024 року – м. Дніпро: 2024 рік. 262 с.

36. Яшина О.М., Шабаєва Л.М. Державне регулювання позашкільної освіти: сучасні виклики та перспективи. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Публічне управління та адміністрування»*. № 1 (8) 2025. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=gD6WJh8AAAAJ&citation_for_view=gD6WJh8AAAAJ:dhFuZR0502QC

37. Яшина О.М., Шабаєва Л.М. Потенціал формування громадянської та художньо-естетичної культури особистості в просторі сучасної української освіти. I Всеукраїнська науково-практична конференція «*Розвиток громадянської компетентності педагогів в умовах реформування системи освіти*». Збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 квітня 2024 р. Дніпро, 2024. С. 75–80. URL: <https://www.dano.dp.ua/diyalnist/vydavnycha-diialnist>

38. Яшина О.М., Шабаєва Л.М. Позашкільна і мистецька освіта у вимірах сучасних освітніх реалій. VI всеукраїнська науково-практична конференція з

міжнародною участю «Особистість в освітньому середовищі сучасного суспільства»/ «personality in the educational environment of modern society». Збірник матеріалів VI всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 21 квітня 2025 р., м. Дніпро / ред. колегія: В. Сиченко, І. Безена, Мойса Schlamberger Brezar, О. Федіна, І.Карпань, Т.Богатирьова. Дніпро-Любляна: КЗВО «ДАНО» ДОР», Україна - University of Ljubljana, Slovenia, 2025. С 493-496. DOI <https://doi.org/10.54891/978-617-8017-57-6>

39. Яшина О.М., Висоцька О.Є., Шабаєва Л.М. Наскрізні змістові лінії здоров'язберігаючих технологій у позашкільній освіті. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Філософія. Педагогіка»*. № 1/2025. DOI: <https://doi.org/10.54891/2786-7013-2025-1>

40. Яшина О.М., Савченко В.А., Шабаєва Л.М. STEM-орієнтовані гуртки та мейкерспейси у системі позашкільної освіти України: стан, виклики та шляхи цифрової модернізації. *Журнал «Наукові інновації та передові технології»*. № 5/2026.

41. Яшина О.М., Шабаєва Л.М. Позашкільна освіта як простір формування особистості XXI століття: інтеграція національних традицій і глобальних освітніх трендів. Культура, наука, освіта: смисложиттєві цінності в сучасних умовах : матеріали VII Міжнародної міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 25–31 березня 2026 року). / Упоряд. Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2026. – 1 736 с.. DOI <https://doi.org/10.63437/978-617-7734-51-1-2026-1736>

Додаткова література

1. Антонова В. М., Залеська О. В., Соловійова В. В., Чепенко Л. М., Чернобровкіна В. А. Безпечний простір: програма тренінгів для батьків. Київ: Пульсари, 2021. 145 с.

2. Литовченко О. В. Актуальні аспекти діяльності закладів позашкільної освіти в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 19 березня 2024 р.) / За заг. ред. Т. С. Плачинди. Кропивницький : ПП «Поліум», 2024. С. 32-34.

3. Ляшенко Р. Проектна діяльність як умова підвищення якості позашкільної освіти. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій :

4. матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 25 квітня 2025 р.) / Укладачі : Кравцова Т. О., Краснощок І. П. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2025. С. 63-66.

5. Максименко С. Д. (ред.). Освітній простір в контексті гуманістичної парадигми: психологічні пріоритети сучасності: зб. наук. пр. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2020. <https://lib.iitta.gov.ua/720332/>

6. Максименко, С. Д. (2021b). Теоретико-методологічні засади психологічного проектування, розвитку, самоздійснення особистості дитини: майбутнє нації необхідно вирощувати: Наукова доповідь загальним зборам НАПН України 19 листопада 2021 р. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 3(2). <https://doi.org/10.37472/2707-305X2021-3-2-1-5>

7. Смірнова О. Методичні основи проектної діяльності у закладі позашкільної мистецької освіти. Освітньо-науковий простір. 2021. № 1. С. 82-89.

8. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів : методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, 10 К. Г. Постова, І. А. Сліпухіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.